

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Pivarnyikné dr. Juhász Emőke ügyvéd által képviselt felperes neve felperesnek a dr. Németh Gabriella ügyvéd által képviselt alperes neve alperes ellen tulajdonjog megállapítása iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2007. április 4. napján kelt, 20.P.28.623/2002/81. számú ítélete ellen a felperes által 82. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett részét azzal hagyja helyben, hogy a felperes javára szóló marasztalás összege 1.685.734 (Egymillió-hatszáznyolcvanötezer-hétszázharmincnégyszézer) Ft és az ezután megítélt kamat kezdő időpontja 2003. július 1. napja.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen az alperesnek 15 nap alatt 200.000 (Kettőszázezer) Ft fellebbezési eljárási költséget.

A felperes költségmentessége folytán le nem rótt 420.000 (Négyszázhuszezer) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az alperest 3.194.734 Ft és ennek kamatai megfizetésére marasztalta azzal, hogy ebbe az összegbe az őt megillető 1.500.000 Ft és ennek kamatai beszámítási joga megilleti. Az ezt meghaladó felperesi keresetet az elsőfokú bíróság elutasította és rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásában megállapította, hogy az alperes tulajdonát képezte a keresetlevélben megjelölt ingatlan, amely 5740 m² területű volt, s ebből 400 m² területű lakóház és udvar megjelölésű ingatlan a további részen pedig zártkerti ingatlan. Az alperes ezen ingatlant 1994-ben öröklés útján szerezte. A perbeli ingatlanon 67.555 Ft és kamatai illetéktartozás fejében a Budapest Fővárosi Polgármesteri Hivatal Fővárosi Illetékhivatala javára jelzálogjogot jegyeztek be az illetékösszeg erejéig.

A perbeli ingatlant a felperes az 1999. december 30-án kelt előszerződéssel, illetőleg a 2001. május 15. napján kelt adásvételi szerződéssel szerezte meg az alperestől 5.000.000 Ft vételár ellenében akként, hogy az alperes nevében közjegyzői okiratba foglalt meghatalmazással rendelkező személy járt el. Ezen adásvételi szerződésben a felperes vállalta, hogy az ingatlanon jelzálogjogként bejegyzett illetéktartozást annak pótlékaival együtt megfizeti, amelyet a per során igazolt is, hogy 207.734 Ft összegben teljesített az alperes helyett és egyben benyújtotta a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmét. A felperes tulajdonjogát 2001. július 11. napján jegyezték be az ingatlan-nyilvántartásba, s a bejegyzést követően jutott az alperes tudomására az ingatlan eladása. Emiatt részben államigazgatási eljárás indult, illetőleg részben a Budakörnyéki Bíróság előtt pert indított a jelen per alperese - ottani felperes - annak megállapítása végett, hogy az előbb hivatkozott adásvételi szerződés nem jött létre, nem létezik. Ezen perben hozott ítéletével a bíróság megállapította, hogy a peres felek közötti szerződés érvényesen nem jött létre, nem létező, figyelemmel arra, hogy az ingatlan tulajdonosa meghatalmazottjaként eljáró személy hamis közjegyzői okirattal adta el a felperesnek az ingatlant, az ingatlan tulajdonosának eladási szerződéses akarata nem volt, így tehát érvényesen a szerződés nem jött létre és visszajegyeztette az ingatlan-nyilvántartásba a jelen per alperesének tulajdoni illetőségét. Ebben a perben terjesztett elő a felperes viszontkeresetet és a viszontkeresetét a Budakörnyéki Bíróság a Pest Megyei Bíróságra tette át hatáskör hiányában.

Az elsőfokú bíróság a felperes viszontkeresete körében megállapította, hogy a felperes a birtokba lépést követően 2001. évben pontosan meg nem állapítható időponttól az ingatlanon felújítási, átalakítási és tatarozási munkákat végeztetett. Ezen belül az udvaron kutat fúratott, a lakás belterületét felújította, kifestette, fürdőszobát, WC-t burkolattal látta el, szanitereket szereltetett fel és a hiányzó ablakszemeket beüvegeztette, az ablakokat, ajtót rácsozattal látta el, a cseréptetőt tartó faszerkezet egy részét pótolta, továbbá újra betonozta a teraszt, valamint járdát készített. Ezen túlmenően a házat dryvit védőréteggel szigetelte, színezte, felújította a kéményt, továbbá zárcseréket eszközölt és elektromos garázskaput létesített. Az udvaron pedig az ott lévő filagoriát és pergolát helyreállította, lefestette, s mintegy 10 méteres szakaszon a kerítést pótolta. A házban lévő villanyvezetéseket felújította akként, hogy új csövezés történt, s bevezette az ingatlanba a gázt és az átlagos állapotú kertben kerti munkát végeztetett.

A felperes keresetében a fentiekben részletezett munkálatokra tekintettel az ingatlanon ráépítés jogcímén kérte 19/100 tulajdoni illetőségének megállapítását, s emellett értékemelő beruházások megtérítése fejében kérte az alperest 4.519.000 Ft tőke és ennek járulékai megfizetésére. További kereseti kérelme pedig az volt, hogy az alperes helyett kifizetett örökösödési illeték 207.734 Ft összegét, valamint az ingatlanra kötött biztosítási díjakat 90.101 Ft összegben az alperes ugyancsak fizesse meg. Nem ellenezte azt, hogy az alperes beszámítson 1.500.000 Ft-ot azon a címen, hogy az ingatlant bérlet útján hasznosította és a bérlektől 2005. márciusáig 1.500.000 Ft bérleti díjat vett fel. Másodlagos kereseti kérelmében pedig az általa eszközölt beruházások megtérítését a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén kérte.

Az elsőfokú bíróság a felperesnek a ráépítés iránti tulajdoni igényét nem látta megállapíthatónak, a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén előterjesztett keresetét pedig részben találta megalapozottnak.

Az elsőfokú bíróság a ráépítéssel kapcsolatban kifejtette, hogy a felperes az alperes tulajdonát képező ingatlanon nagy értékű értékelő beruházásokat eszközölt és ezen beruházásokat akkor végeztette el, amikor az adásvételi szerződés megkötésre került, s abban a tudatban volt, hogy ő a saját tulajdonát képező ingatlant újíttja fel. A lefolytatott tanúbizonyítási eljárás alapján az elsőfokú bíróság a perbeli ingatlanon történő beruházások tényét megállapította. Ugyanakkor álláspontja az volt, hogy a felperes nem bizonyította azt, hogy az általa eszközölt beruházások ráépítés jogcímén történő tulajdoni igényét megalapozták volna. Az ingatlan alapterületét ugyanis nem bővítette, s önmagában az ingatlanon belül végzett átalakítás, illetőleg az egyes szerkezetek felújítása nem jelent olyan mérvű beruházást, amelyre tekintettel ráépítés jogcímén tulajdont szerezhetett volna. Figyelemmel volt az elsőfokú bíróság e körben a PK. 7. számú állásfoglalásban kifejtettekre is. Erre tekintettel a felperes ráépítés iránti tulajdoni igényét, mint alaptalant elutasította.

A jogalap nélküli gazdagodás körében pedig megállapította a felperes által végzett munkákat, annak összecszerűségére pedig szakértő kirendelésére került sor. Az elsőfokú bíróság Rózsa Barnabás igazságügyi szakértő által beterjesztett szakértői véleményben foglaltakat fogadta el ítélezése alapjául. Ennek alapján pedig azt állapította meg, hogy a felperes által végzett beruházások értéke 2.978.000 Ft-tal emelte az ingatlan értékét. Nem fogadta el felperesi beruházásként a betonszoknya és a pincefal szigetelésével kapcsolatban végzett munkálatokat, ugyanis a szakértői véleményből megállapítható volt, hogy a betonszoknya és pincefal szigetelése nem megfelelő, tovább vizesedik a fal, a festési munkálatok, kerítés pótlás, kertisztítás s földmunkák olyan karbantartás jellegű munkálatok, amelyek az ingatlan értékét nem emelik. Ugyancsak nem tekintette értékelő beruházásnak a pergola építését, mivel az az ingatlan forgalmi értékét nem emelte. Erre tekintettel 2001. évi árszinten a felperesi beruházás ellenértékét a szakértői véleményben írtakkal egyezően a fenti összegben fogadta el. Elszámolta a felperes javára az általa nem vitatottan kifizetett örökösödési illeték összegét és erre tekintettel állapította meg, hogy a felperes javára elszámolható összeg 3.194.734 Ft.

Nem fogadta el a felperesnek az általa kifizetett biztosítási díjak megtérítésére vonatkozó igényét, mivel ezzel az alperes nem gazdagodott, így e körben a felperesi keresetét elutasította.

Az alperes beszámítási kifogását pedig 1.500.000 Ft erejéig fogadta el. Ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy a felperes mindaddig, amíg tőle az ingatlan tulajdonát, birtokát vissza nem követelték jóhiszemű birtokosnak minősül, s a jóhiszemű birtokos a Ptk. 195. § (2) bekezdése értelmében addig terjedő időre, amíg a birtokot tőle a jegyző, illetőleg a bíróság előtt vissza nem

követelik, a hasznokért nem felelős. Figyelemmel arra, hogy a felperes az ellene indított perről 2002. év márciusában szerzett tudomást, ezt követően a per folyamatban léte alatt adta bérbe az ingatlant és vett fel 1.500.000 Ft bérleti díjat. Ezért az elsőfokú bíróság 2002. októberétől 2005. márciusáig a felperesnek kifizetett bérleti díj összege körében fogadta el az alperes beszámítási kifogását. Figyelemmel arra, hogy 2005. márciusát követően a felperes bérleti díjat nem kapott, az ingatlan birtokával felhagyott, így az ezt követő időre érvényesített használati díjra vonatkozó beszámítási kifogását az alperesnek nem találta megalapozottnak. Erre tekintettel kötelezte az elsőfokú bíróság az alperest a fentebb már írt összegű, 3.194.734 Ft megfizetésére azzal, hogy ebbe az alperes jogosult beszámítani az őt megillető 1.500.000 Ft-ot.

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felperes részére a per során költségmentességet engedélyezett. Ugyanakkor hivatkozott a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 5. § (5) bekezdésére, mely szerint ha a fél a költségmentesség engedélyezését az eljárás megindítását követően kéri, a költségmentesség hatálya - ha a rendelet másként nem rendelkezik - nem terjed ki az eljárásnak az engedélyezés előtti szakára. E jogszabályhelyre tekintettel, valamint a pernyertesség-pervesztesség arányában kötelezte a felperest 667.500 Ft eljárási illeték megfizetésére, illetőleg az alperest 82.500 Ft eljárási illeték megfizetésére az állam javára. A költségmentesség engedélyezését követően pedig a felperes által előlegezett 252.689 Ft szakértői díjat az állam visel, míg ebből 31.231 Ft szakértői díjat az alperes köteles megfizetni pervesztessége arányában. A pervesztesség-pernyertességre tekintettel rendelkezett a perköltség viseléséről is és ennek megfelelően a felperest kötelezte az alperes javára 560.000 Ft + Áfa megfizetésére.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel. Fellebbezésében az elsőfokú eljárás során is fenntartott azon kereseti kérelmét ismételte meg, hogy az általa eszközölt beruházások folytán fellebbezési tárgyaláson tett nyilatkozat szerint ráépítés jogcímén tulajdont szerzett a perbeli ingatlanban. Fellebbezésében megismételte az általa eszközölt beruházások körét és azok bekerülési költségét. Álláspontja az volt, hogy a ráépítés tényét mind a Károlyi Zoltán szakértő szakértői véleménye, mind pedig Rózsa Barnabás szakértő szakértői véleménye megállapította, csupán a ráépítés mértékében volt a két szakértői vélemény különböző. A ráépítés tényének megállapításával kapcsolatban pedig a két egybehangzó szakértői véleménnyel szemben az elsőfokú bíróság kellő alap nélkül állapította meg azt, hogy a felperes nem bizonyította, hogy beruházásai ráépítésnek minősültek volna.

A perbe bevont szakértők megállapították azt is, hogy a felperes milyen összegű beruházást eszközölt a perbeli ingatlanon. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elfogadta azon szakértői megállapítást, amely a felperesi munkálatokat házilagos kivitelezésként értékelte és ennek megfelelően az egyébkénti kisipari költséget 3.469.000 Ft-ot, 20 %-kal csökkentette. Hivatkozása szerint a felperes igazolta, hogy a munkákat elvégző személyek vállalkozóként végezték a munkákat, szakemberek voltak, így a kisipari költségre tarthat igényt, függetlenül attól, hogy számla nem áll rendelkezésre. Fellebbezési tárgyalási nyilatkozata szerint a

beruházás értéke 4.519.320 Ft, és ezen igény a perben kirendelt és az ítélet alapjául elfogadott Rózsa féle szakértői véleményen alapszik, azzal, hogy a szakértő által megállapított kisipari egységárral számolt bekerülési költséget kérte elszámolni, továbbá ehhez hozzászámolta a szakértői véleményben szereplő azon tételeket is, amelyeket a szakértő értéknövelő beruházásként nem fogadott el.

Fellebbezése további részében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem számolta el javára, illetőleg nem rendelkezett az alperes helyett általa kifizetett 207.734 Ft örökösödési illeték és ennek járulékai megfizetéséről. Ugyancsak sérelmezte azt, hogy a biztosítási díjakat az elsőfokú bíróság nem látta javára megállapíthatónak. Nem ellenezte a használati díjnak az alperes részéről történő beszámítását. A fellebbezési nyilatkozatától eltérően, ahol a használati díjnak 50-50 %-os arányát látta elfogadhatónak, a fellebbezési tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a használati díj elszámolása körében a ráeső és ráépítéssel megszerzett tulajdoni hányada arányában kell csökkenteni a beszámított összeget, így ennek megfelelően kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását.

Fellebbezésében sérelmezte az általa fizetendő eljárási illeték és a terhére megállapított ügyvédi munkadíj összegét is. Hivatkozott ezzel összefüggésben arra, hogy a pertárgy értékét az elsőfokú bíróság tévesen vette figyelembe az eljárási illeték megállapításánál, ugyanakkor figyelmen kívül hagyta azt is, hogy a felperes a per során személyes költségmentességet kapott. Erre tekintettel pedig a felperest a bíróságnak mentesítenie kellett volna az eljárási illeték megfizetése alól, mivel a költségmentességben részesített felperes illeték fizetésére nem kötelezhető. A pertárgy értékét pedig kifejtett álláspontja szerint a keresetpontosításban megjelölt összeg figyelembevételével kell megállapítani és ehhez képest a felperes pernyertessége 70 %-os, így az elsőfokú bíróság tévesen kötelezte az alperes helyett a felperest ügyvédi munkadíj megfizetésére.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és döntése is - kisebb számítási hibát kivéve - teljes egészében megalapozott volt, jogi okfejtését is osztotta a másodfokú bíróság.

Az elsőfokú bíróság a felperes elsődleges kereseti kérelmével kapcsolatban helytállóan hivatkozott a Ptk. 137. § (3) bekezdésére és e körben helyesen vette figyelembe a PK. 7. számú állásfoglalásban kifejtetteket.

A PK. 7. számú állásfoglalás III. pontjában ugyanis a Legfelsőbb Bíróság kifejtette, hogy a Ptk. 137. §-ának (3) bekezdésében említett építkezés (bővítés, hozzáépítés, átépítés, beépített ingatlanon újabb épület létesítése) az egyéb törvényes feltételek megléte esetén és a felek megállapodásának hiányában az épület (épületrész) rendeltetéstől függően keletkeztet közös tulajdont. Nem lehet közös tulajdont keletkeztető építkezésnek tekinteni az épület szerkezetét nem érintő karbantartási, korszerűsítési, felújítási és más építési munkákat. A felperes lényegében ráépítés

iránti igényét arra alapította, hogy az általa elvégzett munkálatok szerkezetet érintőek voltak. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint tulajdonjogot nem keletkeztet az épület szerkezetét nem érintő beruházás, a contrario következik ebből, hogy a szerkezetet érintő beruházás tulajdonjogot keletkeztet. Ezen felperesi álláspont téves. A Legfelsőbb Bíróság előbb említett álláspontjából ugyanis nem következik, hogy minden, az épület szerkezetét érintő munka már ráépítést eredményezne. Ráépítést keletkeztető munkák ugyanis csak olyanok lehetnek, amely munkálatok a szerkezet lényegét, alapvető funkcióját érintik és az épület bővítését is jelentik. Ezzel van összhangban a hivatkozott kollégiumi állásfoglalásnak az az álláspontja, hogy a felújítás, korszerűsítés, de a beosztás módosítása sem eredményez ráépítést, márpedig ezek a munkálatok is érinthetik az épület egyes szerkezeteit. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság döntése a ráépítés körében helytálló és alapos volt.

A jogalap nélküli gazdagodás megtérítésére vonatkozó igényével kapcsolatban is helytálló volt az elsőfokú bíróság döntése. Kellő alap nélkül sérelmezte a felperes, hogy az elsőfokú bíróság a szakértő által figyelembe vett értéknövelő beruházásoknak ugyancsak a szakértő által megállapított 20 %-kal csökkentett mértékét vette az elszámolás körében figyelembe. Nem fogadta el a másodfokú bíróság sem azon felperesi álláspontot, hogy e körben a kisipari egységgel kell számolni, figyelemmel arra, hogy túlnyomórészt a munkákat vállalkozók, szakemberek végezték és nem házilagos kivitelben készült. A munkát végző személyek tanúkénti kihallgatása során az általuk elmondottak alapján megállapítható, hogy nem mindegyik szakember végezte vállalkozóként és szakemberként a munkát (pl. a 22. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglaltak szerint a kőműves munkát végző személy nyilatkozata szerint szakmája vízvezeték szerelő). Ezen túlmenően a tanúk nyilatkozata alapján megállapítható az is, és ezt a felperes maga is előadta, hogy az elvégzett munkákról számlával nem rendelkezik. Ha pedig ez így van, akkor az elvégzett munkákat a kivitelezők számla nélkül végezték, ez esetben pedig az általuk elszámolt díj minden valószínűség szerint forgalmi adót nem tartalmazott. Ily módon tehát helytálló volt az elsőfokú bíróság azon döntése, hogy a szakértői vélemény alapján az elvégzett munkáknak a házilagos kivitelezéssel történő bekerülési költségét állapította meg a felperes javára. Ez pedig 2001. évi árszinten 2.978.000 Ft értékemelkedést jelent a perbeli ingatlanban. Ennek a megtérítésére a felperes az elsőfokú bíróság helyes döntése alapján igényt tarthat. Ugyanígy igényt tarthat a felperes az alperes helyett kifizetett örökösödési illeték és ennek járulékai megfizetésére is, amelyet igazolt, hogy ennek kifizetése megtörtént. Kellő alap nélkül sérelmezte fellebbezésében a felperes, hogy az elsőfokú bíróság ezen költséget a javára nem számolta el. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása 8. oldán lévő első bekezdésből ugyanis megállapítható, hogy ezen költséget a felperes javára elszámolta az elsőfokú bíróság és ily módon állapította meg, hogy a felperes mindösszesen 3.194.734 Ft-ra tarthat igényt. Azt azonban észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság ítélete e körben számítási hibát tartalmaz, mert a felperes javára elszámolt értékemelő munkálatok ellenértéke az ítélet elszámolása szerint is 2.978.000 Ft, a felperes által kifizetett örökösödési illeték, illetőleg ennek járulékai mindösszesen 207.734 Ft, e két összeg

pedig az első fokú ítéletben írt 3.194.734 Ft helyett 3.185.734 Ft. A másodfokú bíróság ezen számszaki hibát helyesbítette és ez utóbb írt összeget számolta el a felperes javára.

Az alperes beszámítási kifogásával kapcsolatban az elsőfokú bíróság 1.500.000 Ft-ot látott az alperes javára elszámolhatónak a felperes által felvett bérleti díjjal megegyezően. Az alperes az ítélet ellen fellebbezéssel nem élt, így e körben a másodfokú bíróság az ítéletet fellebbezés hiányában nem érintette.

Az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része azonban tévesen rendelkezik a felperes javára megítélt összeg és az alperes javára elszámolt 1.500.000 Ft beszámításáról. A Ptk. 296. § (1) bekezdés szerint ugyanis a kötelezett a jogosulttal szemben fennálló egynemű és lejárt követelését - ha jogszabály kivételt nem tesz - a jogosulthoz intézett vagy a bírósági eljárások során tett nyilatkozattal tartozásába beszámíthatja. A (2) bekezdés szerint pedig a beszámítás erejéig a kötelezettségek megszűnnek. A most idézett rendelkezésekre tekintettel tehát az elsőfokú bíróságnak a felperes követelésébe be kellett volna számolnia az alperes javára megítélt 1.500.000 Ft-ot, mert ennek erejéig a felperesi igény megszűnik és csupán a különbözet megfizetésére kellett volna rendelkező részében helyesen kötelezni az alperest. Ennek megfelelően a másodfokú bíróság a fentebb írt számítási hiba helyesbítésével és az alperes javára elszámolt 1.500.000 Ft beszámításával azt állapította meg, hogy az alperes által fizetendő összeg 1.685.734 Ft.

Figyelemmel arra, hogy a felperes javára elszámolható 3.185.734 Ft után az elsőfokú bíróság helyesen 2002. július hótól állapított meg késedelmi kamatokat, ugyanakkor az alperes javára elszámolt bérleti díj után középarányos kezdő időponttól 2004. január 1-jétől számolt késedelmi kamatokat az elsőfokú bíróság, a követelések beszámítása után a másodfokú bíróság az alperes késedelmi kamatfizetési kötelezettségét 2003. július 1-jétől állapította meg. E körben figyelemmel volt arra, hogy a felperes javára szóló nagyobb összeg után korábbi kezdő időponttól köteles az alperes késedelmi kamatokat fizetni, ugyanakkor a felperes is köteles az alperes javára elszámolt összeg után késedelmi kamatot fizetni, ezért mérlegeléssel állapította meg a késedelmi kamat kezdő időpontját.

A biztosítási díj körében is helytálló volt az elsőfokú bíróság álláspontja. A biztosítási szerződést ugyanis a felperes abban az időben kötötte, amikor az ingatlan az ő birtokában és használatában volt, így a saját maga által használt ingatlan védelme érdekében kötötte, s az általa kifizetett biztosítási díjjal az alperes nem gazdagodott. Ily módon ez az igénye sem alapos.

A használati díj elszámolása körében pedig a fentebb már írtak szerint a másodfokú bíróság sem látta azon felperesi igényt megállapíthatónak, hogy a tulajdoni hányada arányában ő maga is jogosult a használati díj egy részére. Figyelemmel arra, hogy a felperes a perbeli ingatlanon tulajdont nem szerzett, így nyilvánvalóan az ingatlan használatáért díjat sem igényelhet. Ebben a körben az sem vehető figyelembe, hogy az ingatlan a felperesi beruházás folytán vált használhatóvá és

hasznosíthatóvá, ugyanis a felperesi beruházást a fentebb már elszámoltak szerint a bíróság a javára megítélte.

Téves volt a felperes fellebbezése az általa fizetendő illetékfizetési kötelezettség és perköltség körében is.

Helytállóan vette figyelembe az elsőfokú bíróság azt, hogy a felperes eredeti keresetében a pertárgy értékét 15.000.000 Ft-ban jelölte meg. Az illetékekről szóló többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 38. §-a szerint ugyanis az illetéket az eljárást kezdeményező fél az eljárás megindításakor köteles megfizetni, kivéve, ha az illeték megfizetéséről utólag kell határozni. A 39. § (1) bekezdése szerint pedig a polgári peres és nemperes eljárásban az illeték alapja, ha a törvény másként nem rendelkezik, az eljárás tárgyának az eljárás megindításakor fennálló értéke, jogorvoslati eljárásban pedig a vitássá tett követelés vagy követelésrész értéke. A 41. § (2) bekezdése szerint pedig az eljárás tárgya értékének a felek által történő leszállítása vagy annak utólag alacsonyabb összegben történt megállapítása esetén az illetékalap mérséklésének ha e törvény kivételt nem tesz, nincs helye.

Mindezek alapján pedig az elsőfokú bíróság kellő alappal vette figyelembe az eljárási illeték kiszámításánál a felperesnek a keresetlevélben megjelöltek szerinti pertárgyértéket. Ezen nem változtat az a körülmény, hogy utóbb a felperes keresetét leszállította. Ugyancsak kellő alap nélkül sérelmezte a felperes a kereseti illeték megfizetésére való kötelezését. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban is helytállóan rendelkezett, figyelemmel a fentebb hivatkozott Itv. 38. §-ára, a felperesnek a kereseti illetéket már a keresetlevélen le kellett volna rónia. Költségmentességet a per során engedélyezett részére a bíróság, így az ezt megelőző illetékfizetési kötelezettségét az utóbb engedélyezett költségmentesség nem érinti, a költségmentesség hatálya ugyanis nem terjed ki az eljárásnak az engedélyezés előtti szakaszára. Ily módon az elsőfokú bíróság figyelemmel az előbb írtakra is, a pernyertesség-pervesztesség arányában megalapozottan kötelezte felperest az ítéletében írt kereseti illeték megfizetésére. Ugyancsak a pertárgy értékére tekintettel helytálló volt az elsőfokú bíróság azon álláspontja is, hogy a felperes nagyobb részben lett pervesztes, ezért a pervesztesség-pernyertesség arányára is figyelemmel helyes volt az elsőfokú bíróság azon döntése is a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdése alapján, hogy a felperest kötelezte az ítéletében megjelölt összegű perköltség megfizetésére.

Mindezen indokbeli kiegészítésekre is tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a felperes javára járó összeg, illetőleg az alperes javára elszámolható összeg beszámításán túl helybenhagyta.

Mivel a felperes fellebbezése alaptalan volt, ezért a másodfokú bíróság a felperest kötelezte a Pp. 78. § alapján az alperes javára fellebbezési eljárási költség megfizetésére, amely költség kizárólag ügyvédi munkadíj és már az áfá-t is tartalmazza. A felperes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket

pedig az állam viseli a fentebb már hivatkozott 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, illetőleg 14. §-a alapján.

, 2007. szeptember 26.

. Kovács László s.k.
a tanács elnöke

Ráczné dr. Gohér Angyalka s.k.
előadó bíró

. Pestovics Ilona s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő